

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 29 november 2002

om fastställande av ändrade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till maskindiskmedel och ändring av beslut 1999/427/EG

[delgivet med nr K(2002) 4632]

(Text av betydelse för EES)

(2003/31/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke⁽¹⁾, särskilt artikel 6.1 andra stycket, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att miljömärket får tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall specifika miljömärkningskriterier fastställas för varje produktgrupp.
- (3) Det föreskrivs också att miljömärkningskriterierna, liksom även de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för varje produktgrupp löper ut.
- (4) Det är lämpligt att se över de miljökriterier som fastställts i kommissionens beslut 1999/427/EG av den 28 maj 1999 om fastställande av ekologiska kriterier för att tilldela gemenskapens miljömärke för maskindiskmedel⁽²⁾ i syfte att anpassa dessa kriterier till marknadsutvecklingen. Samtidigt bör beslutets giltighetstid, som förlängts genom beslut 2002/173/EG⁽³⁾, samt definitionen av produktgruppen ändras.

(5) Det bör antas ett nytt beslut om de särskilda miljökriterier som skall gälla för denna produktgrupp; detta beslut bör vara giltigt i fem år.

(6) Under en begränsad period på högst arton månader bör de nya kriterier som fastställs i detta beslut och de kriterier som fastställts genom kommissionens beslut 1999/427/EG gälla parallellt, så att företag som har tilldelats eller ansökt om miljömärke för sina produkter innan detta nya beslut träder i kraft ges tillräcklig tid för att anpassa sina produkter till de nya kriterierna.

(7) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut grundar sig på det utkast till kriterier som fastställts av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 1980/2000.

(8) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke enligt förordning (EG) nr 1980/2000 måste ett maskindiskmedel omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" så som den definieras i artikel 2, och överensstämma med de miljökriterier som anges i bilagan till dessa beslut.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 167, 2.7.1999, s. 38.

⁽³⁾ EGT L 56, 27.2.2002, s. 33.

Artikel 2

Produktgruppen "maskindiskmedel" skall omfatta alla diskmedel som uteslutande är avsedda för användning i diskmaskiner för hushållsbruk samt alla diskmedel som är avsedda för användning i diskmaskiner som brukas av yrkesanvändare men som är jämförbara med hushållsdiskmaskiner i fråga om maskinstorlek och användning.

Artikel 3

För administrativa ändamål skall produktgruppen "maskindiskmedel" tilldelas kodnummer "015".

Artikel 4

Artikel 3 i beslut 1999/427/EG ersätts med följande:

"Artikel 3

Produktgruppsdefinitionen och de särskilda miljökriterierna för denna produktgrupp skall gälla fram till den 31 maj 2004."

Artikel 5

Detta beslut skall gälla från och med den 1 januari 2003 till och med den 31 december 2007.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" som redan tilldelats miljömärke före den 1 januari 2003 kan fortsätta att använda detta märke fram till den 31 maj 2004.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" som redan har ansökt om miljömärke före den 1 januari 2003 kan tilldelas miljömärke enligt de villkor som fastställs i beslut 1999/427/EG. I sådana fall får miljömärket användas fram till och med den 31 maj 2004.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 29 november 2002.

På kommissionens vägnar

Margot WALLSTRÖM

Ledamot av kommissionen

BILAGA**ALLMÄNT****Kriteriernas syfte**

Det främsta syftet med dessa kriterier är

- att minska föroreningen av vattnet, dels genom att minska den mängd diskmedel som används och dels genom att minska mängden skadliga komponenter i diskmedlet,
- att minska energiförbrukning genom att verka för maskindiskmedel som kan användas vid låga temperaturer,
- att minimera avfallsproduktionen genom att minska mängden primärförpackning.

Kriterierna ökar dessutom konsumenternas miljömedvetenhet. Kriterierna har fastställs till nivåer som främjar märkning av maskindiskmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantörer eller underleverantörer.

Där så är möjligt bör analyserna genomföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i EN ISO 17025 eller motsvarande.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

I förekommande fall får behöriga organ begära in kompletterande dokumentation och de får även genomföra oberoende kontroller.

Vid behov kan den sökande använda senare ändringar av DID-listan när dessa blir tillgängliga.

Vid bedömning av ansökningar och vid kontroll av uppfyllandet av kriterierna i denna bilaga rekommenderas de behöriga organen att ta hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 används (Anmärkning: sådana system måste dock inte användas).

Funktionell enhet och referensdos

Den funktionella enhet som in- och utgående mängder skall relateras till skall vara den mängd av produkten som krävs för att diska 12 normalt smutsade kuvert (i enlighet med DIN- eller ISO-standarder). Den dosering som tillverkaren rekommenderar konsumenterna för 12 normalt smutsade kuvert används som referensdosering under normala förhållanden, i enlighet med det test för diskprestanda enligt IKW-protokollet som avses i kriterium 6.

KRITERIER**1. Matris för miljöpoäng**

Följande fem parametrar ingår i en miljömatris och räknas ihop och bedöms som en helhet enligt vad som anges nedan:

- Totalmängd kemikalier
- Toxicitet vid utspädning (CDV_{tox})
- Fosfater (uttryckt som natriumtripolyfosfat — STPP)
- Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (aNBD0):
- Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (anNBD0):

I nedanstående tabell sammanfattas dessa parametrar och tillhörande poäng, deras gränsvärden och viktningsfaktorer. I punkterna a-f nedan redogörs för den formel som används för att beräkna poängen för varje parameter och tillhörande gränsvärden. Parametrarna beräknas för varje komponent med beaktande av dosering per disk, vattenhalt och procentandel i formuleringen, och summeras för varje produkts formulering.

Matris för miljöpoäng						
Parameter	Poäng				Gräns	Viktningfaktor
	4	3	2	1		
Totalmängd kemikalier	16,5	18	19,5	21	22,5	3
Toxicitet vid utspädning (CDV _{tox})	60	120	180		200	8
Fosfater (som STPP)	0	2,5	5	7,5	10	2
Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)	0	0,25	0,5	0,75	1	1
Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt)	0	0,05	0,10	0,15	0,2	1,5
Minsta poängsumma som krävs	30					

Anmärkning: Alla värden är angivna i g/disk, CDV_{tox} som ä angivet i l/disk.

Bedömning och kontroll: Produktens exakta sammansättning skall anges, inbegripet den exakta kemiska beskrivningen av de ingående komponenterna (t.ex. identifiering i enlighet med IUPAC, CAS-nummer, summa- och strukturformler, renhet, typ och procenthalt av föroreningar, tillsatser; för blandningar, t.ex. ytaktiva ämnen: DID-nummer, sammansättning och fördelningsspektrum av likartade ämnen, isomerer och handelsnamn); analytiska belägg för ytaktiva ämnens sammansättning samt exakt antal ton av produkten som släppts ut på marknaden (information om föregående års resultat skall inkomma senast den 1 mars).

a) *Toxicitet för vattenorganismer*

Kriteriet toxicitet vid utspädning (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$\text{CDV}_{\text{tox}} (\text{ingredient } i) = \frac{\text{weight } (i) \times \text{LF } (i)}{\text{LTE } (i)} \cdot 1\,000$$

Där weight (i) är vikten på komponenten per rekommenderad dos, LF är belastningsfaktorn och LTE är komponentens toxiska långtidseffekt. CDV_{tox} adderas för varje komponent (i), och på så vis erhåller man produktens CDV_{tox}.

$$\text{CDV}_{\text{tox}} = \sum \text{CDV}_{\text{tox}} (\text{komponent } i)$$

CDV_{tox} skall vara ≤ 200 l/disk.

$$\text{Poäng } (\text{CDV}_{\text{tox}}) = (5 - (\text{CDV}_{\text{tox}}/60)) * 8$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av CDV_{tox} och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-förteckningen användas, och tillhörande komponentnummer anges. Vad gäller nya kemikalier eller ytterligare ingående komponenter som inte är medtagna i databasen skall det tillvägagångssätt följas som beskrivs i tillägg I del B.

b) *Totalmängd kemikalier*

Totalmängd kemikalier i g/disk är rekommenderad dosering minus vatteninnehåll.

Totalmängd kemikalier skall vara ≤ 22,5 g/disk.

$$\text{Poäng (totalmängd kemikalier)} = (15 - (\text{totalmängd kemikalier}/1,5)) * 3$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av totalmängd kemikalier och det poängantal som uppnåtts.

c) *Fosfater (som STPP – natriumtripolyfosfat)*

Fosfater är fosfatmängden i formuleringen, beräknad som STPP.

Fosfater skall vara ≤ 10 g/disk.

$$\text{Poäng (fosfater)} = (4 - (\text{fosfater}/2,5)) * 2$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av mängden fosfater och det poängantal som uppnåtts.

d) *Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (aNBDO)*

Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) är vikt per disk av alla ingående komponenter som är icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (se DID-listan) uttryckt i g/disk.

aNBDO skall vara ≤ 1 g/disk.

$$\text{Poäng}_{(aNBDO)} = (4 - (aNBDO/0,25)) * 2$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av aNBDO och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-listan användas. Om de ingående komponenterna inte är upptagna i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är aerobt nedbrytbara. Testerna av lätt nedbrytbarhet av organiska ämnen skall vara de som anges i rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen⁽¹⁾, i dess ändrade versioner, i synnerhet de metoder som anges i bilaga V.C4, eller deras motsvarande OECD 301 A-F-testmetoder, eller deras motsvarigheter i form av ISO-tester. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte tillämpas. Godkännandenivån skall vara 70 % för de tester som anges i bilaga V.C4-A och C.4-B i direktiv 67/548/EEG (och deras motsvarande OECD 301 A- och E-test och motsvarande ISO-test), och 60 % för testerna C4-C, D, E och F (och deras motsvarande OECD 301 B-, C-, D- och F-test och motsvarande ISO-test).

e) *Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (anNBDO)*

Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) är vikt per disk av alla ingående komponenter som är icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (se DID-listan) uttryckt i g/disk, med användning av respektive korrektionsfaktorer.

anNBDO skall vara $\leq 0,2$ g/disk.

$$\text{Poäng}_{(anNBDO)} = (4 - (anNBDO/0,05)) * 1,5$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av anNBDO och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-förteckningen användas. Om de ingående komponenterna inte är upptagna i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referenstestet för anaerob nedbrytbarhet skall vara ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet vid anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att visa att minst 60 % nedbrytbarhet har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg IC).

f) *Sammanlagt poängtal*

Summan av poäng (CDV_{tox}) + poäng (totalmängd kemikalier) + poäng (fosfater) + poäng (aNBDO) + poäng (anNBDO) skall vara ≥ 30 .

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en detaljerad redogörelse för beräkningen av det sammanlagda poängtalet.

2. Biologisk nedbrytbarhet av ytaktiva ämnen

a) *Biologiskt lätt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall meddelas det behöriga organet. I DID-listan (se tillägg I A) anges om ett ytaktivt ämne är aerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är aerobt nedbrytbara. Testerna av lätt nedbrytbarhet av organiska ämnen skall vara de som anges i direktiv 67/548/EEG, i dess ändrade versioner, i synnerhet de metoder som anges i bilaga V.C4, eller deras motsvarande OECD 301 A-F-testmetoder, eller deras motsvarigheter i form av ISO-tester. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte tillämpas. Godkännandenivån skall vara 70 % för de tester som anges i bilaga V.C4-A och C.4-B i direktiv 67/548/EEG (och deras motsvarande OECD 301 A- och E-test och motsvarande ISO-test), och 60 % för testerna C4-C, D, E och F (och deras motsvarande OECD 301 B-, C-, D- och F-test och motsvarande ISO-test).

⁽¹⁾ EGT L 196, 16.8.1967, s. 1.

b) *Anaerob nedbrytbarhet*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara anaerobt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas. I DID-listan (se tillägg I A) anges om ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referenstestet för anaerob nedbrytbarhet skall vara ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet vid anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att visa att minst 60 % nedbrytbarhet har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg IC).

3. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

a) Ingen ingrediens som vid ansökningstillfället tilldelats eller kan komma att tilldelas någon av följande riskfraser (eller kombinationer av riskfraser) får ingå i produkten:

- R40 (misstänks kunna ge cancer)
- R40 (kan ge cancer)
- R46 (kan ge ärftliga genetiska skador)
- R49 (kan ge cancer vid inandning)
- R50-53 (mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)
- R51-53 (giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)
- R60 (kan ge nedsatt fortplantningsförmåga)
- R61 (kan ge fosterskador)
- R62 (möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga)
- R63 (möjlig risk för fosterskador)
- R64 (kan skada spädbarn under amningsperioden)
- R68 (möjlig risk för bestående hälsoskador)

i enlighet med direktiv 67/548/EEG och dess ändrade versioner, eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat⁽¹⁾ och dess ändrade versioner.

Alla ingredienser i de beredningar som används i formuleringen, vilka överstiger 0,01 viktprocent av slutprodukten, skall också uppfylla detta krav.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta formulering skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium. Testresultat och hänvisningar till publicerade data skall också lämnas.

b) Inga konserveringsmedel som klassificeras eller kan klassificeras som R50-53 enligt rådets direktiv 67/548/EEG och dess ändrade versioner eller direktiv 1999/45/EG och dess ändrade versioner får användas, oberoende av mängden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta formulering skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter (oberoende av om det rör sig om ämnen eller beredningar) samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium. Testresultat och hänvisningar till publicerade data skall också lämnas.

⁽¹⁾ EGT L 200, 30.7.1999, s. 1.

c) APEO, APD, EDTA, NTA

Följande ämnen får inte finnas i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen.

- alkylfenoletoxylater (APEO) eller andra alkylfenolderivat (APD)
- EDTA (etylendiamintetraacetat)
- NTA (nitrilotriacetat)

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om att inget av dessa ämnen ingår i produkten.

d) Fosfonater

Mängden fosfater som inte är lätt nedbrytbara (aerob) får inte överstiga 0,2 g/disk.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

4. Doftämnen

a) Nitromysk och polycykliska myscker

Nitromysk och polycykliska myscker får inte finnas i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen. Detta gäller bland annat följande ämnen:

Xylenmysk:	5-tertiär-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen
Ambrettmysk:	4-tertiär-butyl-3-metoxi-2,6-dinitrotoluen
Mosken:	1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan
Tibetinmysk:	3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen
Ketonmysk:	4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetafenon
HHCB:	1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-benzopyran
AHTN:	6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin

b) Rekommendationer

Alla ingredienser som tillsatts till produkten måste ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med såväl del a och del b av detta kriterium.

5. Förpackning

- a) Primärförpackningen får inte överstiga 2,5 gram per funktionell enhet.
- b) Primärförpackning i papp skall till minst 80 % bestå av recirkulerat material.
- c) Primärförpackning i plast skall märkas i enlighet med ISO 1043.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall till det behöriga organ som bedömer ansökan lämna ett förpackningsprov. Dessutom skall det behöriga organet förses med en beräkning av mängden primärförpackning och ett intyg om procentandelen recirkulerat material i pappförpackningen.

6. Diskeffektivitet

Produkten skall uppvisa tillfredsställande diskresultat vid rekommenderad dosering i enlighet med det standardtest som tagits fram av IKW eller EN 50242 (ändrat enligt vad som anges nedan).

Testet skall genomföras vid en temperatur på högst 55 °C.

Bedömning och kontroll: Testrapporten skall lämnas in till det behöriga organet. Även andra testmetoder än IKW-testet eller den ändrade versionen av EN 50242 får användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan

Om EN 50242:1998 tillämpas skall följande ändringar gälla: Testet skall genomföras vid en temperatur på 55 °C ± 2 °C med kall fördisk utan diskmedel. Maskinen som används i testet skall anslutas till kallvattenledningen och skall innehålla tolv kuvert med diskindex mellan 3,35 och 3,75. Maskinens torkprogram skall användas, men bedömningen skall endast avse diskens renhet. En svagt surt sköljmedel skall användas i enlighet med standarden (formel III). Sköljmedelsinställningen skall vara mellan 2 och 3. Diskmedlet skall doseras enligt tillverkarens anvisningar. Tre test skall genomföras med vatten med en hårdhetsgrad som motsvarar standarden. Varje test omfattar fem diskar där resultatet avläses efter femte disken utan att kuverten rengörs mellan diskarna. Resultatet skall vara minst likvärdigt med referensdiskmedlet efter femte disken. För recept till referensdiskmedlet (diskmedel B IEC 436) och referenssköljmedlet (formel III), se tillägg B i standarden EN 50242:1998 (tensiderna skall förvaras svalt i vattentäta behållare på högst 1 kg, och skall användas inom tre månader).

7. Enzymernas renhet

Inga mikroorganismer från enzymproduktionen får finnas i den slutliga enzymberedningen.

Bedömning och kontroll: En testrapport eller ett intyg från enzymtillverkaren skall lämnas till det behöriga organet.

8. Konsumentinformation

a) Information på förpackningen

Följande (eller motsvarande) information skall finnas på eller i produkten:

"Detta miljömärkta diskmedel är verksamt vid låga temperaturer (**). Ställ in diskmaskinen på ett diskprogram med låg temperatur, fyllmaskinen helt före disk och överskrid inte den rekommenderade doseringen. Därigenom minskar du din energi- och vattenförbrukning samt vattenföroreningen.

Ytterligare information om miljömärket finns på

<http://europa.eu.int/ecolabel>.

(**) Här skall tillverkaren föra in den rekommenderade temperaturen eller temperaturspektrumet, som inte skall överstiga 55 °C."

b) Doseringsinstruktioner

Produktförpackningen skall vara försedd med doseringsanvisningar. De rekommenderade doseringarna skall specificeras för "normalt" och "kraftigt" smutsad disk, och för den vattenhårhetsgrad som råder där produkten säljs. Anvisningarna skall upplysa om hur produkten utnyttjas bäst i förhållande till hur smutsig disken är.

Den sökande skall göra det möjligt för konsumenten att följa doseringsrekommendationerna, till exempel genom att tillhandahålla ett doseringsmått (för produkter i pulverform eller flytande form) och/eller genom att ange rekommenderad dosering i ml (för produkter i pulverform eller flytande form). Produktförpackningen skall vara försedd med en rekommendation till konsumenten att kontakta sin vattenleverantör eller de lokala myndigheterna för att ta reda på vilken hårdhetsgrad krävs för vattnet.

c) Information om och märkning av komponenterna

Kommissionens rekommendation 89/542/EEG av den 13 september 1989 om märkning av diskmedel och rengöringsmedel ⁽¹⁾ skall tillämpas, och följande komponentgrupper skall märkas:

Enzymer:	angivelse av enzymtyp
Konserveringsämnen:	beskrivning och märkning enligt IUPAC-nomenklatur (International Union of Pure and Applied Chemistry).

Om produkten innehåller doftämnen skall detta anges på förpackningen

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla ett prov på produktförpackningen samt ett intyg om överensstämmelse med delarna a, b och c av detta kriterium.

9. Information som fordras på miljömärket

Ruta 2 i miljömärket skall innehålla följande angivelser:

"— begränsar vattenföroreningen

— bidrar till minskad användning av förpackningsmaterial"

Bedömning och kontroll: Den sökande skall till det behöriga organ som bedömer ansökan lämna in ett prov på produktförpackningen som visar märkningen, samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

⁽¹⁾ EGT L 291, 10.10.1989, s. 55.

DID-LISTA

DATABAS FÖR TVÄTTMEDELSKOMPONENTER OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT FÖR KOMPONENTER SOM EJ ÄR
UPPTAGNA I DATABASEN

A. Nedanstående data om de vanligaste rengöringsmedelskomponenterna skall användas vid beräkning av ekologiska kriterier

Anmärkning: parametrarna NBO, SI, II, THOD samt CF-faktorerna för anNBO används inte inom den här produktgruppen)

Databas för tvättmedelskomponenter (DID-listan, version 29.9.1998)

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
	<i>Anjoniska ytaktiva ämnen</i>								
1	C 10-13 LAS (Na ø 11,5-11,8, C14 < 1 %)	0,3	0,3	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
2	Andra LAS (C14 > 1 %)	0,12	0,12	0,05	J, KF = 1,5	O	O	O	2,3
3	C 14/17 alkylsulfonat	0,27	0,27	0,03	J, KF = 0,75	O	O	O	2,5
4	C 8/10 alkylsulfat	EC50 = 2,9	0,15	0,02	O	O	O	O	1,9
5	C 12-15 AS	0,1	0,1	0,02	O	O	O	O	2,2
6	C 12-18 AS	LC50 = 3	0,15	0,02	O	O	O	O	2,3
7	C 16/18 FAS	0,55	0,55	0,02	O	O	O	O	2,5
8	C 12/-15 A 1-3 EO sulfat	0,15	0,15	0,03	O	O	O	O	2,1
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfat	inga tillförlitliga data	0,1	0,03	O	O	O	O	2,2
10	C 8 -dialkylsulfosuccinat	LC50 = 7,5	0,4	0,5	J, KF = 1,5	O	O	O	2
11	C 12/14 sulfo-fettsyremetyler	EC50 = 5	0,25	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,1
12	C 16/18 sulfo-fettsyremetyler	0,15	0,15	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
13	C 14/16 alfaolefinsulfonat	LC50 = 2,5	0,13	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
14	C 14/18 alfaolefinsulfonat	LC50 = 1,4	0,07	0,05	J, KF = 2,0	O	O	O	2,4
15	C 12-22 tvål	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
	<i>Nonjoniska ytaktiva ämnen</i>								
16	C 9/11 A > 3-6 EO linjär eller enkelgrenad	EC50 = 3,3	0,7	0,03	O	O	O	O	2,4
17	C 9/11 A > 6-9 EO linjär eller enkelgrenad	EC50 = 5,4	1,1	0,03	O	O	O	O	2,2
18	C 12-15 A 2-6 EO linjär eller enkelgrenad	0,18	0,18	0,03	O	O	O	O	2,5

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
19	C 12-15 (Medel C < 14) A > 6-9 EO linjär eller	0,24	0,24	0,03	O	O	O	O	2,3
20	C 12-15 (Medel C < 14) A > 6-9 EO linjär eller med	0,17	0,17	0,03	O	O	O	O	2,3
21	C 12-15 A > 9-12 EO	LC50 = 0,8	0,3	0,03	O	O	O	O	2,2
22	C 12/-15 A > 20-30 EO sulfat	EC50 = 13	0,65	0,05	O	O	O	O	2
23	C 12-15 A > 30 EO	LC50 = 130	6,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
24	C 12/18 A 0-3 EO	inga data	0,01	0,03	O	O	O	O	2,9
25	C 12-18 A 9 EO	0,2	0,2	0,03	O	O	O	O	2,4
26	C 16/18 A 2-6 EO	0,03	0,03	0,03	O	O	O	O	2,6
27	C 16/18 A > 9-12 EO	LC50 = 0,5	0,05	0,03	O	O	O	O	2,3
28	C 16/18 A 20-30 EO	EC50 = 18	0,36	0,05	O	O	O	O	2,1
29	C 16/18 A > 30 EO	LC50 = 50	2,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
30	C 12/14 Glukosamid	4,3	4,3	0,03	O	O	O	O	2,2
31	C 16/18 Glukosamid	0,116	0,116	0,03	O	O	O	O	2,5
32	C 12/14 Alkylpolyglykosid	1	1	0,03	O	O	O	O	2,3
	<i>Amfotera ytaktiva ämnen</i>								
33	C 12-15 Alkyldimetylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,9
34	C 12-18 alkylamidopropylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,8
	<i>Skumbegränsande ämnen</i>								
35	Silikon	EC50 = 241	4,82	0,4	J, KF = 0,75	J	O	O	0,0
36	Paraffin	inga data	100	0,4	0	J	O	O	0 (*)
	<i>Mjukmedel</i>								
37	Glycerol	LC50 > 5-10 gl	1 000	0,13	0	O	O	O	1,2
	<i>Avhårdare</i>								
38	Fosfater (som natrium-tri-polyfosfat STPP)		1 000	0,6	O	O	J	O	0,0
39	Zeolit A	120	120	0,05	O	O	O	J	0,0
40	Citrat	EC50 = 85	85	0,07	O	O	O	O	0,6
41	Polykarboxylater och närbesläktade ämnen	124	124	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
42	Lera		1 000	0,05	O	O	O	J	0,0
43	Karbonat/Bikarbonat	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
44	Fettsyror (C 14)	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
45	Silikat/Disilikat	EC50 > 1 000	1 000	0,8	O	O	J	O	0,0
46	NTA	19	19	0,13	O	O	O	O	0,6
47	Maleinsyra Na-salt	125	12,5	0,13	J, KF = 0,1	O	O	O	1,2
	<i>Blekmedel</i>								
48	Monoperborat (som borat)	1 - 10	6	1	O	O	J	O	0,0
49	Tetraperborat (som borat)	1 - 10	6	1	O	O	J	O	0,0
50	Perkarbonat (se karbonat)	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
51	TAED	EC0 = 500	EC0 = 500	0,13	O	O	O	O	2,0
	<i>Lösningsmedel</i>								
52	C 1 - C 4 alkoholer	LC50 = 8 000	100	0,13	O	O	O	O	2,3
53	Monoetanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,4
54	Dietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,3
55	Trietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2
	<i>Övrigt</i>								
56	Polyvinylpyrrolidon (PVP/PVNO/PVPVI)	EC50 > 100	100	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
57	Fosfonater	7,4	7	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
58	EDTA	Artikel 11	11	1	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
59	CMC	LC50 > 250	250	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
60	Na-sulfat	EC50 = 2 460	1 000	1	O	O	J	O	0,0
61	Mg-sulfat	EC50 = 788	800	1	O	O	J	O	0,0
62	Na-klorid	EC50 = 650	650	1	O	O	J	O	0,0
63	Urea	LC50 > 10 000	100	0,13	O	O	O	O	2,1
64	Maleinsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,8
65	Äppelsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,6
66	Ca-formiat		100	0,13	O	O	O	O	2,0
67	Kiseldioxid		100	0,05	O	O	O	J	0,0
68	Högmolekylär polyetylen glykol MW > 4 000		100	0,4	O	J	O	O	0 (*)
69	Lågmolekylär polyetylen glykol MW > 4 000		100	0,13	O	O	O	O	1,1

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
70	Kumensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,7
71	Xylensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,6
72	Toluensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,4
73	Na-/Mg-/KOH		100	1	O	O	J	O	0,0
74	Enzymer	LC50 = 25	25	0,13	O	O	O	O	2,0
75	Sedvanliga parfymblandningar	LC50 = 2-10	0,02	0,1	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
76	Färgämnen	LC50 = 10	0,1	0,4	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
77	Stärkelse	inga data	250	0,1	O	O	O	O	0,97
78	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,16	0,016	0,07 (**)	J, KF = 2,5	J	O	O	0 (*)
79	Anjonisk polyester (smutsavvisande polyester)	EC50 = 310	310	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
80	Iminodisuccinat	23	2,3	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,1
	<i>Optiska vitmedel = FWA</i>								
81	FWA (1)	LC0 = 10	1,0	0,4	J, KF = 1,5	J	O	O	0 (*)
82	FWA (2)	3,13	3,13	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
	<i>Övriga komponenter</i>								
83	Alkylaminoxider (C 12-18)	0,08	0,08	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	3,2
84	Glyceret (6-17) EO kokoat	EC50 = 32	1,6	0,05	O	O	O	O	2,1
85	Fosfatestrar (C12-18)	EC50 = 38	1,9	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,3

(1) FWA 1 = Dinatrium-4,4-bis(4-anilino-5-morfolino-1,3,5-triazin-2-yl)aminostilben-2,2-disulfonat.

(2) FWA 5 = Disodium 4,4-bis(2-sulfostryl)bifenyl.

(*) ThOD för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) är noll.

(**) Snabb nedbrytning i ljus.

Anmärknings:

J = Ja, kriteriet skall tillämpas

NOEC = Nolleffekt-koncentration

O = Nej, kriteriet skall inte tillämpas

CF = Korrektionsfaktor för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt).

LTE = Långtidseffekt

THOD = Teoretisk syreförbrukning

Tillägg I.B

Nedanstående tillvägagångssätt tillämpas i lämpliga delar i de fall då de ingående komponenterna inte är medtagna i DID-listan

Giftighet i vattenmiljö

De lägsta validerade data för långtidseffekt (LTE) hos fisk, *daphnia magna* eller alger måste beaktas vid beräkning av kriteriet för toxicitet vid utspädning.

I de fall då överensstämmande och/eller QSAR-data (Quantitative Structure Activity Relationships) används kan en korrektion av slutligen utvalda LTE-data övervägas.

I frånvaro av LTE-data skall följande tillvägagångssätt tillämpas för uppskattning av LTE-data med användning av specificerade osäkerhetsfaktorer (UF) för data för de mest känsliga arterna.

Icke ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 akuta LC ₅₀ för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	100
1 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	10
2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	5
3 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1
	Lägsta validerade NOEC skall användas

Avvikelse från denna regel kan medges om det kan styrkas att lägre faktorer eller data kan vara vetenskapligt motiverade. NOEC: Nolleffektkoncentration (i en kronisk test)

Ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1 (lägsta NOEC)
1 NOEC för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	1 (NOEC – om arten är den som är känsligast med avseende på akut toxicitet)
	10 (NOEC – om arterna är mycket känsliga i akut giftighet)
3 LC ₅₀ för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	(lägsta LC ₅₀)
Minst 1 LC ₅₀ för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	50 (LC ₅₀)
	eller 20 i speciella fall (se nedan)

För det sista fallet i ovanstående text kan en osäkerhetsfaktor på 20 i stället för 50 användas endast om 1-2 L(E)C₅₀-data är tillgängliga (LC₅₀ om det gäller giftighet för fisk, EC₅₀ om det gäller giftighet för *daphnia* eller alger) och om slutsats kan dras från information för andra ämnen att försök har utförts med de mest känsliga arterna. En sådan regel kan tillämpas endast inom en grupp av likartade ämnen. Det måste beaktas att de använda LTE-data (långsiktiga effekter) måste stämma överens med en grupp av likartade ämnen med hänsyn till inverkan av t.ex. alkylkedjans längd hos LAS-föreningar (lineära alkylbensensulfonat) eller antalet EO-grupper (etoxigrupper) i alkoholetoxylat om sådana QSAR-värden kan fastställas.

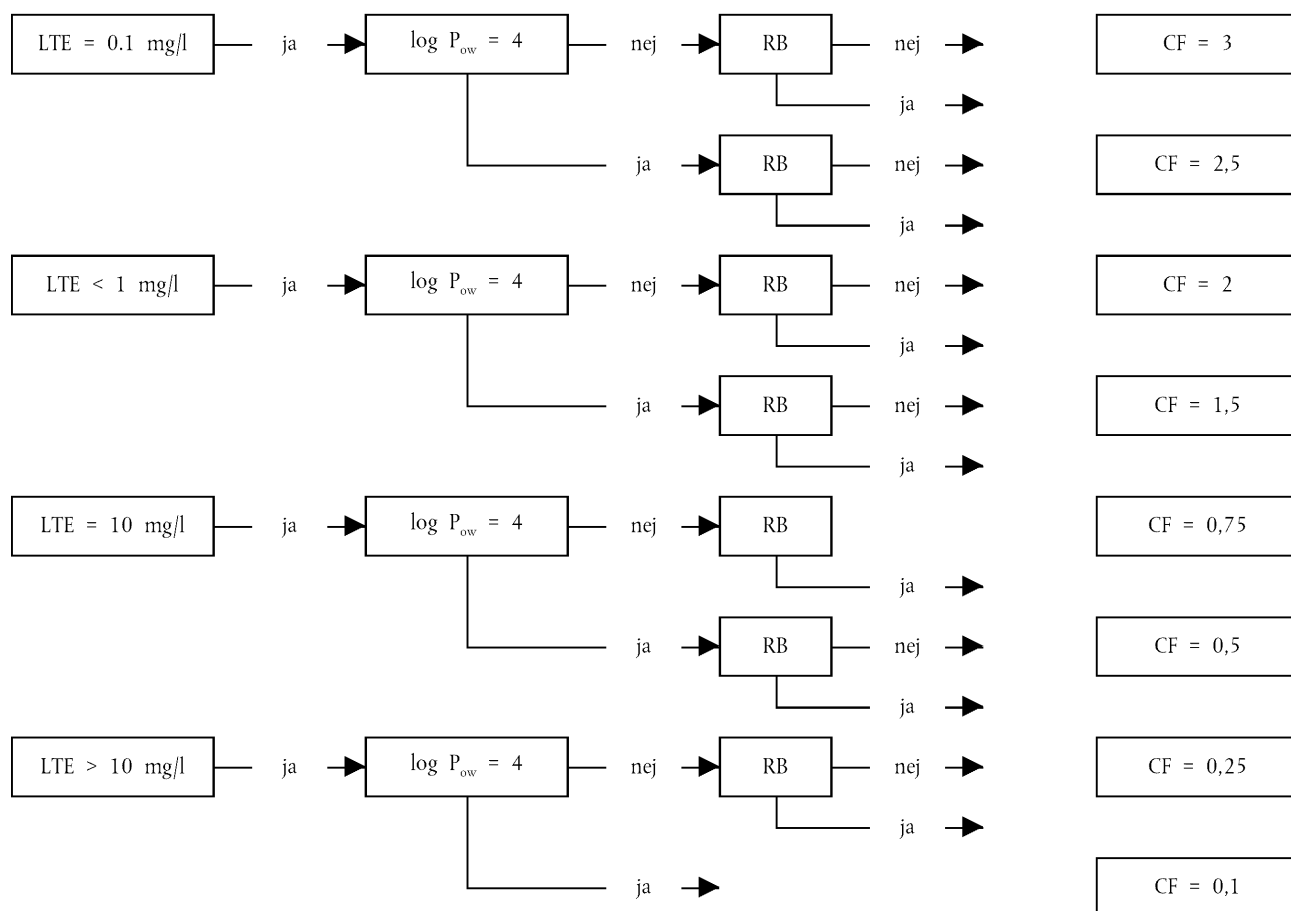
Varje avvikelse från det ovan beskrivna schemat måste vara välmotiverat för det specifika ämnet.

Belastningsfaktorer

Belastningsfaktorer skall bestämmas enligt kommissionens direktiv 93/67/EEG av den 20 juli 1993 där principer fastställs för uppskattning av hälsorisker för människor och miljö av ämnen⁽¹⁾ såsom angivna enligt rådets direktiv 67/548/EEG och enligt rådets förordning (EEG) nr 793/93⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 227, 8.9.1993, s. 9.

⁽²⁾ EGT L 84, 5.4.1993, s. 1.

Biologiskt icke nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt): Flödesdiagram för definition av korrektionsfaktorer (CF) (1)

LN: Biologisk lätt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)

LTE: Långtidseffekter

CF: Korrektionsfaktor

(1) Korrektionsfaktorerna skall bestämmas med stöd av komponentegenskaper och tillämpas på doseringen uttryckt i g/disk.

Tillägg I.C

Dokumentation av anaerob nedbrytbarhet

Detta tillvägagångssätt kan användas för att ta fram den dokumentation om anaerob nedbrytbarhet som krävs för komponenter som inte ingår i DID-förteckningen:

1. Tillämpa en rimlig extrapolering

Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva medel. Om anaerobisk nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt medel (eller en grupp av likartade ämnen) enligt DID-listan kan man utgå ifrån att ett liknande ytaktivt medel också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C12-15 A 1-3 EO sulfat [DID nr 8] anaerobt nedbrytbart, och liknande anaerob nedbrytbarhet kan antas för C12-15 A 6 EO sulfat). Om anaerob nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt ämne med lämpliga testmetoder kan man utgå ifrån att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis om litteraturuppgifter bekräftar att ytaktiva ämnen i den gruppen av ammoniumsalter av alkylestrar kan användas som dokumentation för liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan/alkylkedjorna).

2. Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet

Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.

3. Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos

Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition p.g.a. testämnetets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-14-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan genomföras med hjälp av OECD 308 (augusti 2000) eller likvärdig metod.
